

8.5.2026

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
PL 60 (Hyrylänkatu 8 C)
04301 Tuusula

Maa-aineslain 16 §:n mukainen hakemus ottoaluerajauksen muuttamiseksi

Johdanto

Rudus Oy hakee tällä hakemuksella maa-aineslain 16 §:n 2 momentin mukaista lupaa poiketa Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan myöntämän luvan TUUDno-2019-645 (§ 124, *Rudus Oy, maa-aineslupa ja ympäristölupa sekä aloituslupa, Mäntymäki, Nurmijärvi*) mukaisen ottoalueen rajauksista ja muuttaa ottoaluerajauksia tämän poikkeamisen mukaisesti. Ottoaluerajauksesta poikkeaminen on vähäinen, eikä sillä ole vaikutusta alueen ympäristöön, asutukseen tai luonnonolosuhteisiin.

Lupaa haetaan poikkeuksellisesti ottoalueesta poikkeamisen jälkeen, sillä rajauksen ulkopuolista kalliokiviainesta oli tarpeen poistaa alueen vakavan työturvallisuutta uhkaavan tilanteen takia. Tilanne on syntynyt, kun alueella on louhinnan edetessä tullut esiin siirrosrako, joka on Mäntymäen alueella paikoittain esiintyvä geologinen muodostuma. Tämän myötä kalliokiviainesta on roikkunut vaarallisesti tyhjän päällä, aiheuttaen riskin suuren kiviainesmäärän hallitsemattomalle romahtamiselle louhosalueelle. Tämä on muodostanut välittömän vaaran alueella työskentelevien turvallisuudelle. Vaara-alue rajattiin ja eristettiin työntekijöiden turvallisuuden varmistamiseksi.

Maa-aineslain 16 §: 2 momentin mukaan *"Lupaviranomainen voi luvan voimassaoloaikana antaa päätöksellään suostumuksen poiketa vähäisesti lupapäätöksessä hyväksytystä ottamissuunnitelmasta tai annetuista lupamääräyksistä. Suostumuksen edellytyksenä on, että poikkeaminen ja sen laatu, ottaen huomioon lupaharkintaa koskevat säännökset ja määräykset, ei merkitse luvan olennaista muuttamista eikä vaikuta asianosaisen asemaan tai luonnonolosuhteisiin."*

Ympäristönsuojelulain 29 § 1 momentin mukaan ympäristöluvanvaraisen toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa. Lain mukaan *"Lupaa ei kuitenkaan tarvita, jos muutos ei lisää ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia tai riskejä eikä lupaa toiminnan muutoksen vuoksi ole tarpeen tarkistaa"*. Lisäksi ympäristönsuojelulain 89 § 2 momentissa on säädetty missä tilanteissa toiminnanharjoittajan on haettava ympäristöluvan muuttamista. Luvan muuttamista on haettava mm. *"mikäli toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta"* tai *"toiminnasta voi aiheutua tässä laissa kielletty seuraus"*. Rudus Oy katsoo, että tässä hakemuksessa käsiteltävä ottoalueesta poikkeaminen on vähäinen, eikä lisää ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia tai riskejä, eikä näin ollen tässä tapauksessa alueen

yhteislupaa olisi tarpeen muuttaa ympäristönsuojelulain mukaan. Poikkeamisen ympäristövaikutuksia on käsitelty jäljempänä kohdassa *Poikkeamisen ympäristövaikutukset*.

Ottoalueella on edellä mainitun luvan lisäksi Etelä-Suomen aluehallintoviraston 15.1.2024 myöntämä maa-aines ja ympäristölupa ESAVI/41056/2022, joka ei tätä hakemusta laadittaessa ole lainvoimainen ja on korkeimman hallinto-oikeuden käsittelyssä. Ottoaluerajauksista poikkeaminen koskee myös Aluehallintoviraston myöntämää lupaa.

Lisäksi Rudus Oy:llä on ottoalueen ulkopuolella voimassa oleva erillinen Aluehallintoviraston myöntämä ympäristölupa kierrätystoiminnoille (AVI 241/2016/1 28.9.2016). Ottoalueesta poikkeaminen on pieneltä osin mennyt kyseisen lupa-alueen puolelle, jonka myötä kierrätysalueen lupa-alue on hieman pienentynyt. Edellä mainittu yhteislupa ESAVI/41056/2022 koskee myös kierrätysaluetta ja saadessaan lainvoiman tämä korvaa vuoden 2016 ympäristöluvan.

Tilanteen synty

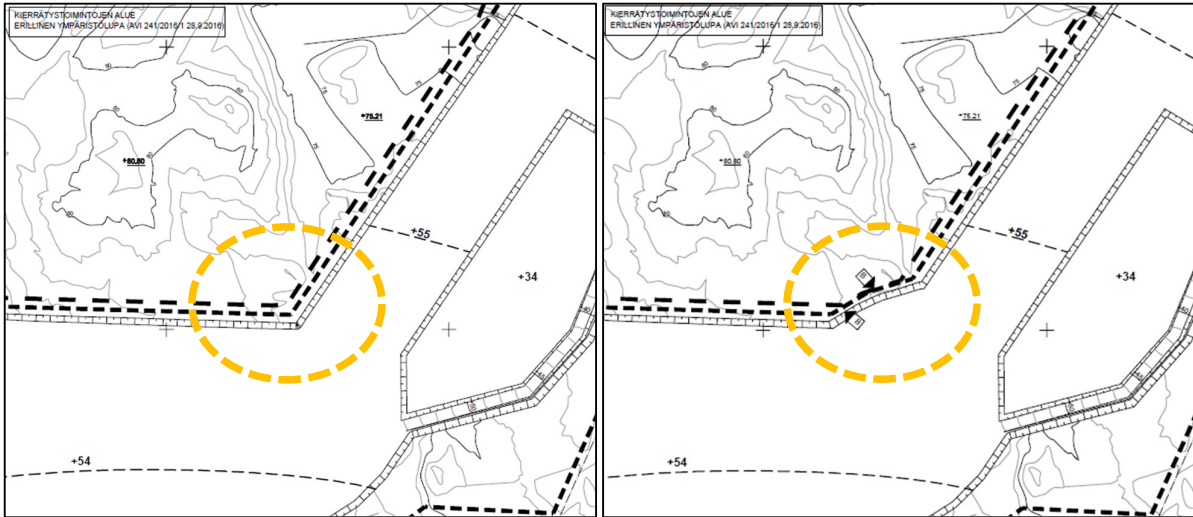
Tilanne on syntynyt, kun alueella esiintyvä geologinen muodostuma on tullut esiin louhintatyön edetessä. Rudus Oy ei ole toiminnallaan voinut vaikuttaa tilanteen syntyyn. Mäntymäen kallio-perässä esiintyy luontaisesti paikoitellen näitä siirrosrakoja, jotka ovat täyttyneet pehmeämillä maa-aineksilla, muodostaen vaarallisia liukupintoja, kuten tässä tapauksessa.

Työn suoritus ja suunnitelmakuvien päivitys

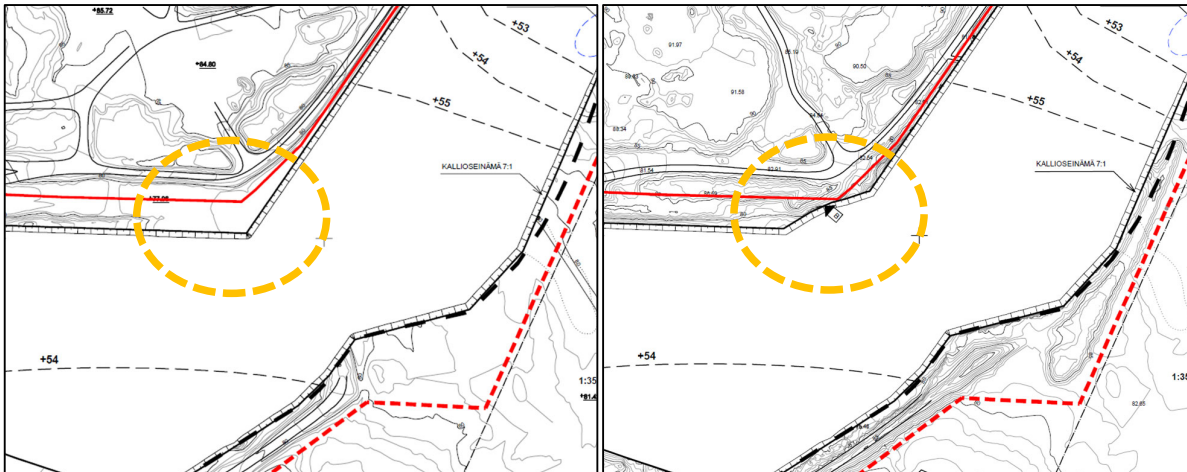
Turvallisuusriskin poistamiseksi kyseinen kallionosa oli tarpeen irrottaa hallitusti räjäyttämällä. Työ tehtiin 25.3.2026. Luvan mukainen ottoalueen raja ylitettiin suurimmillaan noin 22 metrillä. Kiviaineksen poistamisen jälkeen alue kuvattiin ilmasta käsin. Ilmakuva on tämän hakemuksen liitteenä 1.

Lisäksi ottoalueen lupien TUUDno-2019-645 ja ESAVI/41056/2022 mukaisia suunnitelmakuvia on päivitetty siten, että niissä on huomioitu tämänhetkisen luvan ottoalueesta poikkeaminen. Poikkeaminen tapahtui yhdellä alueella ja lopputilannekuvien vertailu kyseiseltä alueelta on esitetty alla olevissa kuvissa (kuvat 1-6).

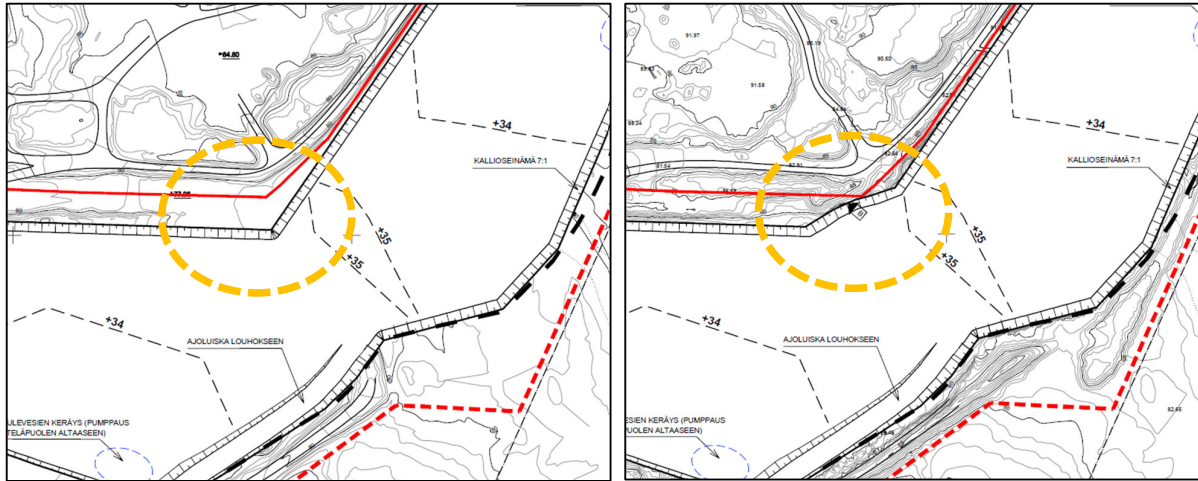

Kuvat 1 ja 2. Ote luvan TUUDno-2019-645 mukaisesta lopputilannekuvasta vasemmalla ja ote päivitetyistä suunnitelmapiirustuksesta oikealla (piirustus S2A). Kuviin on ympyröity alue, jossa luvan mukaisesta ottoalueesta on poikettu (lisätty jälkikäteen).

Kuvat 3 ja 4. Ote luvan ESAVI/41056/2022 vaiheen 1 mukaisesta lopputilannekuvasta vasemmalla ja ote päivitetyistä suunnitelmapiirustuksesta oikealla (piirustus S2B). Kuviin on ympyröity alue, jossa luvan mukaisesta ottoalueesta on poikettu (lisätty jälkikäteen).

Kuvat 5 ja 6. Ote luvan ESAVI/41056/2022 vaiheen 2 mukaisesta lopputilannekuvasta vasemmalla ja ote päivitetystä suunnitelmapiirustuksesta oikealla (piirustus S3B). Kuviin on ympyröity alue, jossa luvan mukaisesta ottoalueesta on poikettu (lisätty jälkikäteen).

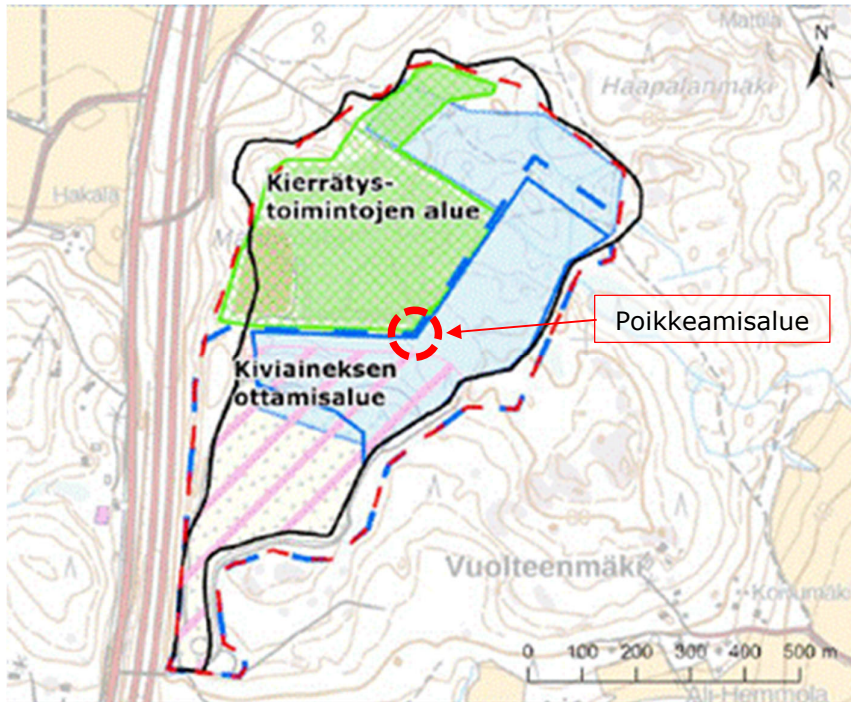
Suunnitelmakuvien päivitykset kokonaisuudessaan on esitetty luvan TUUDno-2019-645 osalta piirustuksissa S1A, S2A ja S4A ja luvan ESAVI/41056/2022 osalta piirustuksissa S1B, S2B, S3B ja S4B.

Poikkeamisen ympäristövaikutukset

Mäntymäen kiviaineksen ottoalueelle on laadittu ympäristövaikutusten arviointiselostus (YVA) 24.11.2009, joka käsittää kiviaineksen ottotoiminnan, kierrätyskiviaineksen käsittelyn sekä maanvastaanottotoiminnan. Alue, jossa ottoaluerajauksesta on poikettu ja jota tämä hakemus koskee, kuuluu YVA-menettelyalueeseen, jolle tullaan tulevaisuudessa hakemaan maa-ainesten ottolupaa. Alueelle on YVA-menettelyn lisäksi laadittu lupaprosessien yhteydessä (koskien edellä mainittuja maa-aineksen ottoon sekä kierrätystoimintoihin liittyviä lupia) tarvittavia selvityksiä ja vaikutusten arviointeja.

Karttakuva Mäntymäen toiminta-alueesta, johon on merkitty YVA-menettelyn mukainen louhintahinta-alue, lupien mukainen kiviaineksen ottamisalue, kierrätystoimintojen alue, sekä poikkeamisen sijainti on esitetty alla kuvassa 7.

Kuva 7. YVA-menettelyn mukainen louhinta-alue/hankealue mustalla yhtenäisellä viivalla, nykyinen louhinta-alue (lainvoimainen maa-aines- ja ympäristölupa) tumman sinisellä yhtenäisellä viivalla ja muutoksenhaun kohteena olevan päätöksen (KHO) mukainen louhittavan alueen rajausta maalattuna vaaleansinisellä. Kierrätystoimintojen nykyinen alue (lainvoimainen ympäristölupa) vihreällä. Alue, jota tämä hakemus koskee ja jossa ottoalueesta on poikettu, on ympyröity punaisella.

YVA-menettelyn ja alueen lupaprosessien yhteydessä tehtyjen selvitysten ja vaikutusarviointien perusteella voidaan arvioida, että poikkeama ei ole aiheuttanut merkittäviä haitallisia vaikutuksia luonnonarvoihin, vesistöön, ihmisiin tai maisemakuvaan. Poikkeama ei ole aiheuttanut louhinta-alueen luvitetusta toiminnasta poikkeavia ympäristövaikutuksia, jotka estäisivät alueen louhimisen. Poikkeama-alueella ei ole ollut pintavesistöjä (noroja, ojia ym.), suojeltavia kasvilajeja tai arvokkaita elinympäristöjä. Näin ollen Rudus Oy katsoo, että ottoalueesta poikkeamisella ei ole sellaisia merkittäviä ympäristövaikutuksia, että poikkeamiselle olisi tarpeen hakea ympäristönsuojelulain 29 § mukaista lupaa poiketa ympäristöluvasta tai ympäristönsuojelulain 89 § mukaista ympäristöluvan muuttamista.

Jatkotoimet

Rudus Oy:n näkemyksen mukaan asiassa ei ole tarvetta jatkotoimenpiteisiin. Alueella työskentelevien turvallisuutta vaarantanut tilanne on poistettu, eikä tämä enää vaikuta alueen tavanomaiseen toimintaan tai turvallisuustilanteeseen. Tilanne ei vaikuta alueen ympäristöolosuhteisiin. Koska alueella tiedetään esiintyvän kyseisenlaisia geologisia muodostumia, tullaan mahdolliseen vastaavan tilanteen syntymiseen kiinnittämään erityistä huomiota turvallisuusriskien välttämiseksi.

Liitteet

1. Ilmakuva ottoalueesta (10.4.2026)

Piirustukset:

Luvan TUUDno-2019-645 mukaiset:

- S1A Mäntymäki Nykytilanne_27.2.2019_rev A_20.4.2026
- S2A Mäntymäki Lopputilanne_27.2.2019_rev A_20.4.2026
- S4A Mäntymäki Leikkaukset CD_27.2.2019_rev A_20.4.2026

Luvan ESAVI/41056/2022 mukaiset:

- S1B Mäntymäki Nykytilanne ja suunnitelma_25.10.2022_rev B_20.4.2026
- S2B Mäntymäki Lopputilanne vaihe 1_25.10.2022_rev B_20.4.2026
- S3B Mäntymäki Lopputilanne vaihe 2_25.10.2022_rev B_20.4.2026
- S4B Mäntymäki Lopputilanne täytön jälkeen_25.10.2022_rev B_20.4.2026

